

รายงานข่าวประจำสัปดาห์

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

ผู้บริโภคอิหร่านมีศักยภาพในการเข้าถึงและบริโภคข้าวเพียง 15 ล้านคน เนื่องจากราคาที่สูงขึ้น

จากราคาข้าวที่สูงขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อและการขาดแคลนเงินตราในการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศที่ทำให้ปริมาณข้าวในตลาดผู้บริโภคของอิหร่านลดลง ส่งผลให้ปัจจุบันมีชาวอิหร่านเพียง 15 ล้านคน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 84.9 ล้านคน มีกำลังทรัพย์เพียงพอในการจัดซื้อจัดหาข้าวสำหรับบริโภคในครัวเรือน

ข้อมูลล่าสุดจากสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่านระบุว่า การนำเข้าข้าวจากต่างประเทศของอิหร่านหลังไตรมาสที่ 2 ของปี 2019 เป็นต้นมา มีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีส่วนเกิดมาจากปัญหาการชำระหนี้ การอ่อนตัวของค่าเงินเรียล และราคาข้าวนำเข้าที่สูงขึ้น โดยเฉพาะข้าวบาสมาดิ จากอินเดียและปากีสถานที่พบว่ามียอดราคาสูงขึ้นใกล้เคียงกับราคาข้าวอิหร่าน ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ข้าวที่วางจำหน่ายในตลาดภายในประเทศมีปริมาณลดลง ส่งผลให้ราคาขายขยับตัวสูงขึ้น จากการสำรวจตลาดข้าวในเดือนพฤษภาคม

2021 ของสื่อท้องถิ่นอิหร่านพบว่าราคาข้าวสารต่อกิโลกรัมขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 150 หรือ 2.5 เท่าของราคาที่จำหน่ายในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยข้าวอิหร่านที่เป็นผลผลิตภายในประเทศปัจจุบันจำหน่ายที่กิโลกรัมละ 420,000 เรียล (ประมาณ 60 บาท) และข้าวนำเข้าจากต่างประเทศกิโลกรัมละ 300,000 เรียล (ประมาณ 42 บาท)

จากสถิติของทางการอิหร่านพบว่าในปี 2020 อิหร่านนำเข้าข้าวจากต่างประเทศทั้งสิ้นปริมาณ 870,000 ตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 925 ล้านดอลลาร์ฯ ซึ่งลดลงเกือบครึ่งหนึ่งของการนำเข้าในปี 2019 นอกจากสาเหตุที่กล่าวถึงในเบื้องต้นแล้ว ปัญหาหลักของการนำเข้าที่ลดลงคือการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศที่อิหร่านได้รับจากการส่งออกน้ำมันและฝักไถ่ในธนาคารต่างประเทศสำหรับใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น ประเภทข้าว น้ำตาล และชา เป็นต้น โดยเฉพาะในธนาคารอินเดียซึ่งอิหร่านได้รับคำสั่งเป็นเงินสกุลรูปีและฝักไถ่ในธนาคารอินเดีย 2 แห่งสำหรับหักบัญชีค่าใช้จ่ายในการนำเข้าข้าว จากรายงานของหนังสือพิมพ์รอยเตอร์ฉบับเดือนมีนาคม 2021 พบว่าผู้ส่งออกอินเดียจำนวนมากถึงเลที่จะลงนามในสัญญาส่งออกข้าวมายังอิหร่านเนื่องจากเห็นว่าเงินฝักสกุลรูปีของอิหร่านในธนาคารอินเดียกำลังร่วงหรือลงและไม่เพียงพอต่อการหักจ่ายค่าสินค้า อาจทำให้ประสบปัญหาการชำระเงินได้ ซึ่งเป็นกรณีที่เกิดขึ้นบ่อยๆ หลังอินเดียหยุดนำเข้าน้ำมันดิบจากอิหร่าน เริ่มจากเดือนพฤษภาคม 2019 เป็นต้นมา หลังสิ้นสุดระยะผ่อนปรนของสหรัฐฯ ทั้งนี้ อินเดียเป็นตลาดนำเข้าข้าวที่สำคัญอันดับหนึ่งของอิหร่าน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 3 ใน 4 ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด โดยมีปริมาณการนำเข้าปีละประมาณ 6-8 แสนตัน (7 แสนตันในปี 2020) แต่จากสถิติการส่งออกข้าวของอินเดียมายังอิหร่านในช่วง 2 เดือนแรกของปี

นโยบายภาครัฐ

นโยบายเศรษฐกิจการลงทุน

แนวโน้มการตลาด

รายงานสินค้าและบริการ

อื่นๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอบ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center – Tehran
No. 15, 10th Alley, Hassan Seif St.,
SharakGharb, Tehran, IRAN

Tel: +9821 88 57 1881
Email: ttctehran.ir@gmail.com

รายงานข่าวประจำสัปดาห์

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

2021 นี้ พบว่ามีปริมาณและมูลค่าลดลงถึงร้อยละ 60 เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2020 ซึ่งอินเดียส่งออกข้าวมาอิหร่านมูลค่าสูงถึง 202 ล้านดอลลาร์

ทั้งนี้ ข้าวเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีนัยยะสำคัญต่ออิหร่านเป็นอันดับสองรองจากข้าวสาลี ดังนั้น การที่ข้าวขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้นจึงทำให้ผู้บริโภคชาวอิหร่านจำเป็นต้องหันไปบริโภคข้าวสาลีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันยังมีราคาถูกเพราะรัฐบาลตรึงราคาและให้การอุดหนุนด้านการนำเข้า อย่างไรก็ตาม เพื่อทดแทนการนำเข้าข้าวจากอินเดียที่ประสบปัญหาการชำระเงิน รัฐบาลอิหร่านจึงเริ่มมองหาและเร่งเจรจนำเข้าข้าวจากแหล่งส่งออกอื่นๆ เช่น เวเนซุเอลา เวียดนาม และไทย เป็นต้น โดยจะเจรจาดำเนินการนำเข้าแบบการค้าในระบบต่างตอบแทนเป็นหลัก

ความเห็นสำนักงาน

ที่ผ่านมาข้าวไทยเป็นหนึ่งในทางเลือกที่อิหร่านให้ความสำคัญมาโดยตลอด แต่เนื่องด้วยปัญหาด้านการชำระเงินและการขนส่งที่เกิดจากมาตรการคว่ำบาตรอย่างเข้มข้นของสหรัฐฯ จึงทำให้การนำเข้าข้าวจากไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ข้าวที่อิหร่านนำเข้าจากไทยจะเป็นข้าวขาว 15 เปอร์เซ็นต์ เกรดบี และข้าวหอมมะลิ โดยส่วนใหญ่นำเข้าเพื่อรักษาสุขภาพสมดุลทางอาหาร หรือ Food Security และจำหน่ายราคาถูกให้กับผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยเป็นหลัก จากปรากฏการณ์การขาดแคลนข้าวข้างต้นได้ส่งผลให้รัฐบาลอิหร่านจำเป็นต้องนำเข้าข้าวไทยเหล่านี้ออกมาวางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าของรัฐทั่วประเทศ ถือเป็นครั้งแรกที่ผู้บริโภคในเมืองใหญ่ๆ เช่น กรุงเทพมหานครสามารถหาซื้อข้าวไทยได้อย่างเสรี และแน่นอนในราคาที่สูงขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นโอกาสดีในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้าวไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นคนเมือง สำหรับการนำเข้าในปี 2021 นี้ ได้มีการติดต่อจากตัวแทนผู้นำเข้าของรัฐแล้วว่าสนใจนำเข้าข้าวจากไทยเช่นกันซึ่งในเบื้องต้นสำนักงานฯ ได้ประสานงานให้มีการเจรจาทันทีกับผู้ประกอบการไทยไปแล้ว

นโยบายภาครัฐ

นโยบายเศรษฐกิจการลงทุน

แนวโน้มการตลาด

รายงานสินค้าและบริการ

อื่นๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนทบุรี ตำบลบางกระสอบอำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center – Tehran
No. 15, 10th Alley, Hassan Seif St.,
SharakGharb, Tehran, IRAN

Tel: +9821 88 57 1881
Email: ttctehran.ir@gmail.com